

Izvedbeni plan

Studijski odjel	Povijesti	Godina studija	1.
Akadska godina	2012./2013.	Semestar	Ljetni

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Povijest srednje i mediteranske Europe u novom vijeku		
Kratice predmeta	POVP2-2	Šifra predmeta	97954
Status predmeta	Obvezni	ECTS bodovi	4
Preduvjeti za upis predmeta	Nema		

Ukupno opterećenje predmeta

Vrsta nastave	Ukupno sati	Vrsta nastave	Ukupno sati
Predavanja	30	Seminari	15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave Predavaonica 1, srijedom 11:00–14:00

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj predmeta

Ime i prezime Ivan Bulić

Akademski stupanj Doktor znanosti

Stručni naziv Docent

Kontakt e-mail ivan.bulic@unicath.hr

Telefon +385 (1) 3706 638

Konzultacije Ponedjeljkom i petkom 13:00–14:00, kabinet 234

Suradnici na predmetu

Ime i prezime Valentina Janković

Akademski stupanj prof. povijesti

Stručni naziv Asistent

Kontakt e-mail valentina.jankovic@unicath.hr

Telefon +385 (1) 3706 676

Konzultacije

III. DETALJNI PODACI O PREDMETU

Jezik na kojem se nastava održava Hrvatski

Opis predmeta

Ciljevi: Cilj predmeta je upoznavanje temeljnih fenomena, procesa i koncepata ranonovovjekovne svjetske povijesti, te usvajanje kritičkih, analitičkih i interpretacijskih vještina nužnih za produbljeno razumijevanje i konceptualiziranje temeljnih fenomena povijesti ranomodernog doba. Osobit će naglasak biti na razvijanju šire i slojevitije perspektivizacije koja omogućuje prepoznavanje i interpretativno raščlanjivanje kompleksnih i dinamičnih političkih, ekonomskih i kulturnih promjena i kontinuiteta, međuovisnosti i konflikata koji obilježavaju europsku i svjetsku povijest ranoga novog vijeka. Cilj seminarskoga rada jest razvijanje sposobnosti i vještina prikupljanja, selektiranja analize i sintetiziranja činjenica i koncepata, njihovo razumijevanje i evaluacija, konceptualizacija problema, te konačno njihova adekvatna usmena i pismena prezentacija. Velika će se pozornost također posvetiti umijeću problemske analize i interpretacije povijesnih izvora iz perspektive različitih teorijskih pravaca i paradigmi suvremene historijske znanosti.

Sadržaj: U fokusu ovoga predmeta bit će ključni fenomeni, strukture i procesi koji su na političkom, socijalnom, ekonomskom, ekološkom i kulturnom području oblikovali ranonovovjekovno razdoblje ljudske povijesti. Izuzev klasičnih historiografskih tema poput humanizma, renesanse, reformacije, geografskih otkrića, znanstvene revolucije i prosvjetiteljstva, posebna će se pozornost posvetiti i ranonovovjekovnim materijalnim i simboličkim kulturama, kulturi okoliša, rodnoj problematici, fenomenima svakodnevice, procesima transfera, socijalnog "discipliniranja" i "konfesionalizacije", alternativnim praksama i sl. Mediteransko i srednjoeuropsko područje je tijekom novog vijeka bilo izloženo značajnim promjenama koje su se reflektirale na sve razine društvenog života. U okviru tih promjena postavljeni su temelji modernih država mediteranskog područja, pa tako i Hrvatske, čiju je povijest nemoguće shvatiti bez poznavanja šireg prostornog i političkog konteksta. U sklopu predmeta obradit će se razdoblje od 15–18 stoljeća, odnosno razdoblje najintenzivnijih političkih i društvenih promjena na Mediteranu i srednjoj Europi. Uz usvajanje faktografije i pojmovnog aparata re razjašnjenje problema periodizacije, koji je evidentan ako ga sagledamo u regionalnom kontekstu, studenti će se najprije upoznati sa zasebnim raščlambama povijesti mediteranskih i srednjoeuropskih država. Uz usvojene temeljne spoznaje inzistirat će se na sintetskim interpretacijama, koje će za posljedicu imati shvaćanje mediteranskog prostora kao cjelovitog povijesnog prostora, koji je u većoj ili manjoj mjeri oblikovao smjernice hrvatske prošlosti.

Literatura

Obvezna S. Bertoša, *Svjetska povijest modernoga doba (XVI.–XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok*, Zagreb 2004.; L. Čoralić, *Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest Mletačke Republike*, Samobor, 2004.; *Povijest* (gl. ur. Enrico Cravetto), sv. 8–12. Zagreb 2008. (odabrana poglavlja), J. M. Roberts, *Povijest Europe*, Zagreb 2002. (odabrana poglavlja); F. Braudel, *Civilizacije kroz povijest*, Zagreb 1990., *Velika ilustrirana povijest svijeta*, sv. 11–14. (od 1454. do 1850. g.), Rijeka, 1977–1978.

Dopunska *Povijest Mađarske* (ur. P. Hanak), Zagreb, 1995.; E. Zollner, T. Schussel, *Povijest Austrije*, Zagreb, 1997.; J. F. Noel, *Sveto Rimsko Carstvo*, Zagreb, 1998.; P. H. Wilson, *Absolutism in Central Europe*, London 2000.; N. Henshall, *The myth of absolutism: change and continuity in Early modern European monarchy*, London 1992.; *Povijest* (gl. Ur. Enrico Cravetto), sv. 9–12, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja za izvođenje seminarske nastave); S. P. Huntington, *Sukob civilizacija i preustroj svjetskog poretka*, Zagreb, 1998.; **The Times: Atlas svjetske povijesti, Zagreb 1986.**; P. Chaunu, *Civilizacija klasične Evrope*, Beograd 1977.; A. Franzen, *Pregled povijesti crkve*, Zagreb 1996.; F. Braudel, *Struktura svakidašnjice*, Zagreb 1992.; J. Kulischer, *Opća ekonomska povijest svijeta*, knj. 2. Zagreb 1957.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se Da **Isključivo kontinuirano praćenje nastave** Ne **Ulazi u prosjek** Da

**Preuvjeti za
dobivanje potpisa i
polaganje završnog
ispita**

1. **Redovito pohađanje nastave** – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;
 2. **Uredno izvršene seminarske obveze** – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija;
 3. **Stjecanje minimalnog uspjeha od 25% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti** – kumulativno ostvareno putem seminarskih obveza i dva kolokvija.
- Za studente koji su se na studij upisali u ak. god. 2010./2011. i 2011./2012. kao preuvjet za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita vrijede točke 1. i 2., dok se točka 3. na njih ne odnosi.

Način polaganja ispita

- 1) **Nastavne aktivnosti**– seminarske obveze; 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni);
- 2) **Završni ispit** (usmeni).

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada:

dovoljan (2) – 50–59,9%

dobar (3) – 60–79,9%

vrlo dobar (4) – 80–89,9%

izvrstan (5) – 90% i više

Način stjecanja ocjene:

a) **Nastavne aktivnosti** – 70% ocjene

1) seminarske obveze – 10%

2) 1. kolokvij – 30%

3) 2. kolokvij – 30%

b) **Završni ispit** – 30% ocjene

1) usmeni ispit – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)

Način ocjenjivanja

Način stjecanja ocjene za studente koji su studij upisali u ak. god. 2010./2011. i 2011./2012.:

a) **Nastavne aktivnosti**

1) seminarske obveze – 10%

2) 1. kolokvij – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% kolokvija)

3) 2. kolokvij – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% kolokvija)

b) **Završni ispit**

Za studente koji su položili kolokvije:

1) usmeni ispit – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)

Za studente koji nisu položili kolokvije:

1) pismeni ispit – 60% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)

2) usmeni ispit – 30% (položeni pismeni ispit; za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)

Datumi kolokvija

1. kolokvij:10.04.2013.; 2. kolokvij:05.06.2013.

Datumi ispitnih rokova

ljetni: 11.06.2013.; 28.06.2013.

jesenski: 10.09.2013.; 25.09.2013.

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

Tjedan	Tema
1.	Uvodno predavanje/ Periodizacija u odnosu na pojam i početak novog vijeka. Povijesna događajnica i tematska cjelina koja određuje rani novi vijek.
2.	Humanizam i Renesansa 15. i 16. stoljeća.
3.	Reformacija i Proturreformacija 16. i 17. Stoljeća
4.	Političko-upravna podjela Italije u novom vijeku. Lorenzo Veličanstveni – ideal renesansnog vladara te Firenza kao jamstvo ravnoteže talijanske politike.
5.	Italija i papinstvo – politički i duhovni uspon papinstva. Katolička reforma – Tridentski koncil i njegovo značenje. Osnivanje kongregacija i nuncijatura.
6.	Preokret u Katoličkoj crkvi – pokretanje novih redova. Utjecaj Proturreformacije na povijest srednje Europe u sljedećih 300 godina.
7.	Sveto Rimsko Carstvo, Habsburška Monarhije i Francuska. Borba za prvenstvo u Europi. Karlo V. i nakana o osnutku univerzalne Monarhije. Karlo V. između Francuske, Osmanskog Carstva i Francuske. Nastojanja oko suzbijanja protestantizma.
8.	Osmansko Carstvo i Europa – od uspona do pokušaja konsolidacije i početka propadanja. Osmanski europski saveznici i važniji suparnici. Važnije bojišnice.
9.	Tridesetogodišnji rat i ratna razdoblja u odnosu na važnija pristupanja europskih vladara i glavnih bojišnica. Westfalski mir – značajan preokret tijekom europske povijesti. Novi politički odnosi i načela među europskim državama.
10.	Uspon francuske politike u Europi. Francuska Luja XIV. Unutarnje društvene i gospodarske reforme te vjerska politika.
11.	Engleska 17. stoljeća–najsnažnija gospodarska sila. Odnos između parlamenta i kralja – građanski rat. Engleski ustavni sustav.
12.	Znanstvena revolucija. Društvena podloga za njeno ostvarenje.
13.	Prosvijećeni apsolutizam i važniji predstavnici. (Marija Terezija, Josip II., Fridrik II.)
14.	Francuska revolucija i Napoleonov „izvoz“ revolucije po Europi.
15.	Zaključno predavanje

Seminari

Tjedan	Tema
1.	Svjetovno shvaćanje vlasti i novovjekovno uobličavanje država na početku novog vijeka. Kraljevi Engleske, Francuske, Portugala, Aragona i Kastilje.
2.	Humanistički pokret i nastojanje da su u renesansi obnove postignuća antičke kulture. Humanistička historiografija i humanistički historiografi te razvoj Pomoćnih povijesnih znanosti. Renesansna umjetnost i srednjovjekovni apstraktni prikazi – usporedbe.
3.	Politički, geografski i teološki preduvjeti za Lutherovu inicijativu i početak reformacije. Razvoj Reformacije u Njemačkoj i Europi. Luteranska propaganda i uloga tiska. Proturreformacija i Katolička obnova.
4.	Obitelj Medici i njihovo značenje u povijesti europskih država. Talijanske državnice u novome vijeku i njihov političko društveni ustroj.
5.	Mletačka Republika u novome vijeku.
6.	Odnos Proturreformacije u kulturi i umjetnosti baroka.
7.	Kolokvij

8.	Značajni sultani u razdoblju od 15. stoljeća do kraja Osmanskoga Carstva.
9.	Papinska država i pape u novom vijeku (političke prilike te pojedine pape koji su obilježili novovjekovno razdoblje)
10.	Začetak monarhijskog apsolutizma. Kardinali Richelieu i Mazarin. Apsolutistička koncepcija države. Liberalna i demokratska koncepcija kao odrednica za budućnost europskih naroda.
11.	Oliwer Cromwell i Vilim Oranski - posebnosti njihovih sustava vladanja i konačni rezultati.
12.	Moderna znanstvena metoda i važniji predstavnici. Znanstvena otkrića i inovacije u novom vijeku. Prva industrijska revolucija.
13.	Prosvjetiteljstvo u Europi 18. stoljeća. Njihov utjecaj u filozofiji i književnosti te preispitivanju društvenih odnosa.
14.	Umjetnost, kultura i način življenja u novovjekovnoj srednjoj i mediteranskoj Europi.
15.	Kolokvij